

Završni radovi II ciklusa studija odbrani u školskoj 2017/2018. godini

Redni broj	Autor	Naziv teme završnog rada	Mentor	Godina odbrane	Sažetak
1.	Arnaut Jakub	Analiza potencijala biomase hrasta kitnjaka (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.) kao energenta u šumskom odjeljenju 49, GJ "Zahor-Jasikovica", ŠGP "Fojničko"	Velid Halilović	2018	Veliki potencijali energije iz obnovljivih izvora se nalaze u biomasi, a posebno šumskoj biomasi. Pod šumskom biomasom se podrazumijevaju nadzemni dijelovi stabla, a to su: deбло, krošnja sa lišćem/iglicama, kora, sjeme i šišarice. Iako je biomasa, panj se ne koristi u prirodnim šumama. Hrast kitnjak predstavlja važnu sirovinu u proizvodnji šumskih sortimenata. Nakon sječe, izrade i privlačenja hrastovih sortimenata u sječini ostane značajna količina neiskorištene drvene mase, koja je energetski potencijal iz obnovljivih izvora. Istraživanje je provedeno na 60 stabala hrasta. Zapremina drveta debla i kore debla utvrđena je metodom sekcioniranja, a masa grana utvrđena je vaganjem. Izjednačene vrijednosti zapremine drveta debla i kore debla pretvorene su u masu suhe tvari.
2.	Azemović Almedin	Zdravstveno stanje drveća urbanog zelenila na području Ilijaša	Osman Mujezinović	2017	Glavni cilj ovog istraživanja bio je ocjena zdravstvenog stanja stabala na tri zelene površine u urbanom području Ilijaša. Ovo su vrlo frekventne površine, kroz koje dnevno prolazi veliki broj građana. S toga je vrlo važno stanje stabala na ovim površinama, prvenstveno kao estetskih elemenata. Bilo je potrebno ispitati eventualna oštećenja stabala, uzroke oštećenja i bolesti. U radu su ispitane zelene površine sa ukupnom površinom od 10.495 m ² . Ispitano je ukupno 109 stabala, koliko je i zastupljeno na ovim površinama, te 14 vrsta stabala, od čega je 10 vrsta lišćara i 4 vrste četinara. Prikupljeni su podatci na terenu, te su unešeni i obrađeni u program Microsoft Excel. Podatci se odnose na stanje krošnje, debla, korijenovih žila i korijenovog vrata. Ocjene su vršene po svakom parametru, te su stabla svrstana u određene kategorije, koje ukazuju na stanje po datom parametru. Na kraju analize svakog parametra, bilo je potrebno ukazati na stanje stabala po ispitivanom parametru za sve tri zelene površine. Na taj način se dobio bolji uvid o stanju stabala urbanog zelenila u Ilijašu. Najzastupljenije su vrste <i>Picea abies</i> i <i>Acer platanoides</i> . Kroz rad je ukazano na to, da su stabla lišćara na ovim prostorima znatno oštećenija i osjetljivija od vrsta četinara koji su se našli na ovim površinama. Globalno gledano, za stanje stabala na analiziranim površinama u Ilijašu, može se dati srednja ocjena, ali ipak je potrebno mnogo rada i truda da bi se zelenilo, a samim tim i stabla, koja predstavljaju krucijalni element na zelenim površinama u gradu, dovela na veći nivo. Takođe je veoma važno, da struka obrati pažnju na pojedine vrste na kojima se javlja određeni patogen, i parazitira prvenstveno te vrste stabala, kao npr. <i>Viscum album</i> na stablima <i>Acer platanoides</i> .
3.	Bajrić Irmela	Parametri bitni za pejzažno projektovanje objekata specijalne namjene - "Dječiji vrtić Labudovi" Sarajevo	Jasna Avdić	2018	Oblikovanje i planiranje prostora je složen proces sačinjen od niza elemenata, pri čemu se stvara jedna nova dimenzija prostora. Zeleni prostori ispunjavaju brojne funkcije koje unapređuju kvalitet života u urbanim zonama. Stoga im je potrebno posvetiti posebnu pažnju. U ovom radu su predstavljene određene faze izrade idejnog rješenja kroz analizu i valorizaciju kako bioloških, tako i arhitektonskih komponenti početnog stanja neophodne za pejzažno projektovanje i uređenje površine objekta specijalne namjene. Rezultati istraživanja su pokazali nedostatak biljnih elemenata, elemenata arhitektonske infrastrukture, kao i neadekvatno uređeno dječije igralište što je primarni cilj površine ovakve namjene, te se novim rješenjem predlaže potpuno drugi koncept uređenja koji će nadomjestiti sve te nedostatke. Idejni projekat hortikulturnog uređenja zelene površine JU Vrtić „Labudovi“ Sarajevo je proizašao iz mnogobrojnih analiza, uvažavajući sve kriterije koje je potrebno zadovoljiti pri projektovanju površine specijalne namjene kakva je ova. To su na prvom mjestu sigurnosni kriteriji, zatim estetsko-dekorativni, a posebna pažnja je bila na odabiru biljnih vrsta i arhitektonskih elemenata na način da se novim idejnim konceptom ostvaruje novi identitet prostora koji će poboljšati korištenje površine, ali i kvalitet življenja.
4.	Baručija Amir	Pregled najčešće uzgajanih pasmina lovačkih pasa na području Srednjobosanskog kantona i njihove upotrebe u lovu	Marijan Grubešić	2017	Ovaj rad obuhvata nekoliko tematskih cjelina koje daju jednu široku sliku o temi rada. Lovna kinologija predstavlja dio lovstva koji proučava porijeklo i vrste lovačkih pasmina. U ovom radu osvrnućemo se na historijat i porijeklo pasa što je poseban dio kinologije. Detaljno je opisana građa tijela pasa i osnovne fiziološke karakteristike, uzgajanje, njega i bolesti pasa. Prikazan je i razvoj kinologije u našoj zemlji, te osnovni zakonski propisi o upotrebi lovačkih pasa. U posebnom poglavlju opisana je podjela pasa prema standardima Međunarodne kinološke organizacije (FCI), standard čistokrvnih pasmina, ocjenjivanje pasa, kinološke priredbe i izložbe pasa. Posljedni dio bavi se analizom broja i pasmina lovačkih pasa registrovanih u lovačkim organizacijama (društvima ili udrugama) na području kantona. Na kraju rada dat je zaključak sa korisnim uputstvima i preporukama, kako za lovačke organizacije, tako i za pojedince. Analiza i zaključak, kao i ostali dio rada pružice vrlo korisne informacije stručnim osobama iz oblasti lovstva i kinologije, lovcima, te ljubiteljima lovačkih pasa.

5.	Begić Amir	Efekti rada pri privlačenju drveta forvarderom Timberjack 1410 D	Jusuf Musić	2018	U radu je prikazana sveobuhvatna analiza efekata rada (radni učinci i troškovi rada) forvardera Timberjack 1410 D koji već dugi niz godina radi na području Šumske uprave „Vareš“. Snimanje tehnološkog procesa privlačenja drveta obavljeno je u januaru i februaru 2017. godine. S obzirom da stepen radnog učinka radnika podliježe fiziološki uslovljenom cikličnom odstupanju, snimanje je obavljeno u kontinuitetu cijeli radni dan, a uzorkom je obuhvaćeno ukupno 14 radnih dana. Prikupljeni su podaci o vremenima pojedinih radnih operacija, najvažnijim uticajnim faktorima i ostvarenom radnom učinku forvardera. Shodno tome, analizirane su: procentualna zastupljenost (%) pojedinih vremena u tehnološkom procesu, utrošak vremena prazne vožnje u zavisnosti od distance privlačenja, utrošak vremena utovara u zavisnosti od zapremine tereta, utrošak vremena pune vožnje u zavisnosti od distance privlačenja, utrošak vremena istovara u zavisnosti od zapremine tereta i dodatno vrijeme. Također, u okviru rada analizirana je produktivnost forvardera Timberjack 1410 D, troškovi rada i negativne posljedice rada forvardera.
6.	Begović Tarik	Mogućnost alimentacije (snabdijevanja) sjemenskim materijalom iz sopstvenih izvora u Srednjobosanskom kantonu, ŠGP "Gornje Vrbasko"	Faruk Mekić	2017	U ovom radu izvršeno je istraživanje stanja i uređenja sjemenskih objekata, postrojenja za doradu sjemena i proizvodnju sadnog materijala na nivou ŠPD „Srednjobosanske šume“. S druge strane, provodena su istraživanja sa ciljem utvrđivanja stanja drtavnih šuma na području Srednjobosanskog kantona radi identifikiranja obima i vrste šumsko-uzgojnih radova te određivanja vrste i količine sadnog materijala za izvršenje tih radova. Na osnovu ovako provedenih analiza ocjenili smo mogućnosti šumskih potencijala za alimentaciju preduzeća kvalitetnim sjemenskim materijalom. Dobiveni rezultati istraživanja pokazuju opravdanost postojanja sjemenskih sastojina te kapaciteta za doradu sjemena i rasadnika za proizvodnju sadnog materijala posmatrano kroz prizmu zacrtanih ciljeva datih u srednjoročnim i dugoročnim projektno – planskim dokumentima. Urečenost sjemenskih objekata nije na zadovoljavajućem nivou jer se ne provode prorode i druge uzgojno-meliorativne mjere koje vode ka unapređenju sjemenskih objekata. Iz tih i drugih razloga ispunjenje plana šumsko-uzgojnih radova zacrtanih u, uslovno rečeno, kratkoročnim planskim dokumentima (trogodišnji plan šumsko-uzgojnih radova) neće biti moguće realizovati na način kako je predviđeno, već će se morati poduzeti dodatne aktivnosti na pronalasku sjemena deficitarnih vrsta drveća.
7.	Drndo Kadina	Štetni insekti jela na području Igmana	Osman Mujezinović	2017	Šumska entmofauna brojem vrsta i veličinom populacija čini veoma značajan faktor stabilnosti jelovih sastojina. Cilj istraživanja u ovom radu je utvrđivanje vrsta i intenziteta prisutnih štetnih insekata na jeli u šumskim sastojinama na području Igmana. Jela je domaćin brojnim patogenim organizmima, koji napadaju različite dijelove biljke i uzrokuju štete manjih ili većih razmjera. Buduće mjere borbe moraju biti usmjerne na odgovarajuće bio-tehničke zahvate kojima bi se smanjili predispozirajući faktori štetnog djelovanja insekata na jeli.
8.	Džebo Rasim	Suzbijanje bijele imele na području Glamoča - metodski pristup i efekti primjenjenih mjera	Tarik Treštić	2018	Propadanje i sušenje šuma je nažalost postala naša aktuelnost. Jela je izuzetno značajna vrsta za privredu, koja se na dobrim staništima karakteriše velikom drvnom zlihom i vrlo kvalitetnim drvetom. Prema rezultatima ovog istraživanja od ukupnog broja analiziranih stabala ustanovljeno je da 62,7 % stabala zaraženo bijelom imelom. Navedeno je pokazatelj da je zaraza uznapredovala i da je potrebno nahitnije intervenisati u sastojinu kako bi se navedeno stanje saniralo. Posebnu pažnju treba obratiti na ulančavanje štetnih faktora u jelovim šumama. Pogoršavanje zdravstvenog stanja jelovih sastojina rezultat je utjecaja primarnih štetnih agenasa (imela, suša, insekti). Ulančavanje šteta svoj vrhunac dobija pri sukcesiji navedenih agenasa na jeli.
9.	Đurđić Kristina	Uticaj hidrografske mreže na vodopropusne objekte šumske transportne infrastrukture u GJ "Rakitnica"	Muhamed Bajrić	2017	Gradnja šumske transportne infrastrukture, bilo da se radi o primarnoj mreži (šumski kamionski putevi), ili kada je riječ o sekundarnoj mreži (traktorske vlake), mora se posmatrati dvojako. Sa jedne strane su koristi koje šumska transportna infrastruktura doprinosi savremenom i ekonomičnom gazdovanju šumama u oblastima uzgoja, iskorištavanja te u očuvanju i zaštiti šuma. Sa druge strane šumsku transportnu infrastrukturu treba posmatrati sa obzirom na aspekt narušavanja prirodnih ekosistema i mogućeg narušavanja rejtima vode na području gdje se ona gradi. Svakako, cilj je izgraditi takvu mrežu šumske transportne infrastrukture koja će omogućiti da se postignu najbolji ekonomski rezultati u gazdovanju šumom, a da se pri tome nanese najmanji mogući negativni ekološki uticaji. U ovom radu opisan je uticaj hidrografske mreže na vodopropusne objekte šumske transportne infrastrukture u GJ "Rakitnica" na osnovu višednevnih terenskih istraživanja i dostupne, obrađene literaturne građe. Gazdinska jedinica (privredna jedinica) predstavlja teritorijalnu cjelinu šume i šumskog zemljišta, a obuhvata šumske komplekse ili njihov dio. To je ekonomski i prirodno zaokružena cjelina, formirana na osnovu ekonomskih, stanišnih, geografskih i drugih uslova, kojima se obezbjeđuje cjelina područja, trajnost prinosa i prihoda od šuma, otvorenost i ostale funkcije šuma. Na cijeloj površini GJ zapažena je vrlo razvijena hidrografska mreža koja može imati i negativan uticaj jer u nekim slučajevima dovodi do pojave vodne erozije, zbog čega treba naći prihvatljiva rješenja za odvođenje površinske vode sa šumskih puteva. Odvodni kanali su elementi u usjeku koji služe za prihvatanje površinske vode i njihovo kanalisano vođenje (Sokolović, Bajrić, 2015). Prilikom obilaska terena uočeno je da je hidrografska mreža na mnogim mjestima ispresjecana šumskom transportnom infrastrukturom. Naročita pažnja pridaje se analizi presjecanja vodotoka i šumske transportne infrastrukture, odnosno mjestima na kojima se nalaze mostovi i vodopropusti. Pored navedenog veoma je važno utvrditi i intenzitet oštećenja objekata na šumskim kamionskim putevima, kao i funkcionalnost

					mostova i vodopropusnih objekata pomoću bodovnih skala. Na osnovu dobijenih rezultata predložene su mjere sanacije pomoću kojih se može smanjiti negativan uticaj hidrografske mreže na šumsku transportnu infrastrukturu.
10.	Fazlić Ismet	Analiza gazdovanja šumama u proteklom uređajnom periodu u okviru "Fojničkog" šumskogospodarskog područja	Ahmet Lojo	2018	
11.	Gadžo Amila	Pejsažni aspekt revitalizacije eksterijera i enterijera Fakulteta islamskih nauka	Jasna Avdić	2018	Bosna i Hercegovina je zemlja sa bogatim kulturno-historijskim naslijeđem, od kojeg je najslabije istraženo naslijeđe iz oblasti pejzažne arhitekture. Zaštita kulturno-historijskog naslijeđa zahtjeva multidisciplinarn pristup, koji podrazumjeva analize velikog broja faktora. Zelene površine uz historijske građevine predstavljaju posebno vrijedno kulturo blago, gdje se prilikom njihove obnove analiziraju sve razvojne faze istaživanog objekta. Takva jedna zelena površina je i uz zgradu Fakulteta islamskih nauka, nastala u vrijeme Austro-Ugarske monarhije i izgrađena u pseudo-maurskom stilu. Zadatak ovog rada je da se utvrde metode pejzažne obnove enterijera i eksterijera zgrade Fakulteta islamskih nauka, te njihovo vrednovanje kao dijela kulturno-historijskog naslijeđa. Na osnovu dobivenih podataka predložit će se novo rješenje koje će biti prihvatljiva kreacija sa aspekta zaštite kulturno-historijske baštine i današnjih potreba korisnika prostora.
12.	Harčević Amra	Ponuda i potražnja na tržištu rada za univerzitetski obrazovanim kadrovima šumarske struke u Federaciji Bosne i Hercegovine	Mersudin Avdibegović	2018	Šumarstvo je značajna privredna grana, važan stub ekonomije, ruralnog razvoja i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini, sa višedecenijskom tradicijom, ne samo u privređivanju nego i u obrazovanju. Temelji modernog koncepta obrazovanja nastali su prije 120 godina osnivanjem Srednje šumarske škole u Sarajevu, a Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, sa 70 godina djelovanja spada u red najstarijih visokoškolskih institucija u Bosni i Hercegovini. Šumarski fakultet je institucija kojoj je primarni cilj obrazovanje šumarskih stručnjaka. Fakultet je prošao niz promjena u smislu prilagođavanja studijskih programa potrebama šumarske struke i šire društvene zajednice, te uključivanja u međunarodna kretanja u oblasti obrazovanja (primjena Bolonjskog sistema obrazovanja). Ovaj master rad je imao za cilj utvrditi kvantitativne i kvalitativne specifičnosti sistema visokog obrazovanja u šumarstvu (broj i profil univerzitetski obrazovanih kadrova šumarske struke u Federaciji Bosne i Hercegovine), te mogućnosti njihovog zapošljavanja u i van sektora šumarstva. Od uvođenja Bolonjskog sistema na Fakultet se svake godine u prosjeku upisuje 100 studenata. U istom periodu na Fakultetu je diplomiralo 338 bačelora i 143 mastera šumarstva. Međutim, ovi stručnjaci se danas suočavaju sa sve većim problemom nezaposlenosti. Prema evidencijama zavoda za zapošljavanje u Federaciji BiH, procijenjuje se da trenutno postoji najmanje 100 nezaposlenih visokoobrazovanih stručnjaka šumarstva. Očigledno je da postoji disbalans na tržištu rada visokoobrazovanih stručnjaka šumarstva, tj. da je ponuda veća od potražnje. Analizom kurikuluma koji se izučava na Fakultetu zaključuje se da nastavne programe karakteriše favoriziranje tradicionalno-šumarskih disciplina. Istraživanjem je utvrđeno da i studenti i privreda očekuju i žele još više tradicionalnih šumarskih znanja, koja se već dobijaju trenutnim nastavnim kurikulumom, iako podaci i evidencije zavoda za zapošljavanje pokazuju da za takav profil šumarskih stručnjaka više nema posla. Problem nezaposlenosti je potrebno sistemski rješavati, polazeći prije svega od planiranja obrazovanja prema realnim potrebama šumarskog sektora i zahtjeva društva.
13.	Hodžić Adnan	Potencijali za razvoj ekološkog turizma u kantonu 10	Mersudin Avdibegović	2017	Turizam je iznimno važna komponenta nacionalnih privreda mnogih zemalja. Obzirom na društveno-ekonomske i tehničko-tehnološke promjene u društvu turizam se postepeno transformirao. Okretanjem ka kvalitetnom turizmu države omogućuju razvoj te dodatna ulaganja u razne oblike selektivnog turizma među kojima se ističe ekoturizam koji omogućuje lokalnom stanovništvu da ostvari korist u ekološkom, ekonomskom i kulturnom smislu. Potencijali za razvoj ekološkog turizma u Kantonu 10 su neiskorišteni, a šumski resurs igra veliku ulogu u razvoju ekološkog turizma. Ovim radom su se kroz različite analize nastojali utvrditi potencijali za razvoj ekoturizma na području Kantona 10, identificirati prepreke za razvoj ekoturizma, te dati rješenja za prevazilaženje tih prepreka. Potencijali za razvoj ekoturizma u ovom Kantonu su veliki, prije svega se tu misli na velike površine pod šumom koje čine 23 posto površine državnih šuma, zemljišne resurse, vodne resurse itd. Legislativni okvir ne prepoznaje ekoturizam kao posebnu granu turizma, ali postoje povoljni strateški okviri za razvoj ekoturizma na području Kantona 10. Neke od prepreka za razvoj ekoturizma su nedostatak finansijskih sredstava kako na lokalnom tako i na kantonalnom nivou i nedovoljna aktivnost predstavnika vlasti prema ovoj značajnoj grani privrede. Za uspješno korištenje potencijala neophodno bi bilo ulagati u infrastrukturne projekte na lokalnom nivou i unaprijediti međusektorsku suradnju kada je u pitanju ekoturizam.

14.	Hodžić Edis	Analiza otvorenosti šuma u GJ "Igman", ŠGP "Igmansko"	Dževada Sokolović	2018	Šumski putevi trajno otvaraju šume i omogućavaju korištenje njihovih prostora i resursa. Troškovi održavanja puteva zavise od različitih faktora koji utiču na smanjenje kvaliteta šumskih puteva kao što su nepravilno planiranje i projektovanje, kvaliteta gradnje i održavanja puteva, kategorije puteva i prirodnih uslova okoline. Za područje istraživanja odabrana je GJ "Igman" koja se nalazi u okviru Šumskoprivrednog područja "Igmansko". Ukupna dužina puteva u GJ "Igman" iznosi 149,66 km, a ukupna površina svih šuma i šumskog zemljišta iznosi 7.665,94 ha. U ukupnoj dužini puteva sudjeluju javni putevi i šumski kamionski putevi. Na šumske puteve otpada 72% ili 107,64 km, a na javne puteve 28% ili 42,02 km. Produktivna dužina puteva iznosi 115,34 km a prosječna otvorenost područja iznosi 15,05 m/ha. Obzirom da područje GJ "Igman" pripada kategoriji planinskih terena imamo za cilj postići otvorenost od 25 m/ha. Da bismo to postigli potrebno je izvršiti izgradnju novih šumskih kamionskih puteva u ukupnoj dužini od 76,31 km. Na dva šumska kamionska puta izvršeno je terensko snimanje stanja tehničkih i konstruktivnih elemenata puta, te su nam isti poslužili kao uzorak za procjenu stanja ostalih puteva i proračun troškova održavanja istih.
15.	Husejagić Kemal	Ekonomsko-finansijska analiza poslovanja Javnog preduzeća Šumskoprivredno društvo Zeničko-dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići	Sabina Delić	2018	U ovom radu izvršena je ekonomsko-finansijska analiza poslovanja Javnog preduzeća Šumskoprivredno društvo Zeničko-dobojskog kantona d.o.o Zavidovići, koje gospodari šumama na području Zeničko-dobojskog kantona u periodu od 2012. do 2016. godine. U radu je izvršena analiza poslovanja ovog preduzeća u datom periodu, pri čemu će se indikatori uspješnosti prikazati preko četiri grupe parametara i to: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti. U okviru ekonomsko-finansijske analize vršeno je poređenje parametara koji upućuju na prognozu budućih kretanja, odnosno trendova poslovanja. Pokazatelji služe kao finansijska podloga za donošenje određenih odluka u cilju osiguranja kratkoročne i dugoročne finansijske stabilnosti preduzća. Rezultati istraživanja daju jasniju sliku stanja preduzeća šumarstva, njegove akumulativne i reproduktivne sposobnosti, sposobnost za izmirenje obaveza te mogućnost ostvarenja profita. Na osnovu toga se mogu dati određene preporuke u cilju unapređenja stanja. Kontinuitet pozitivnog poslovanja (ostvarena dobit) u prve tri godine posmatranog perioda rezultat je smanjenja akumulativnog gubitka ispod vrijednosti kapitala, u 2014. godini rezultat pozitivnog poslovanja je izostao i ostvaren je negativan finansijski rezultat. U 2015. godinu i 2016. godini nastavljen je period pozitivnog poslovanja i oporavka, revitalizacije poslovanja nakon 2014. godine.
16.	Kadić Azemina	Ocjena zdravstvenog stanja šuma u GJ "Igman"	Mirza Dautbašić	2017	Trodominantne šume bukve, jele i smrče imaju izuzetan značaj za šumarsku nauku i praksu. U okviru rada akcenat će biti na ocjeni zdravstvenog stanja u mješovitim šumama bukve, jele i smrče na području planine Igman. Pred šumarsku struku se postavlja prioritarno pitanje sprečavanja ugroženosti zdravlja šuma, odnosno praćenje, prognoza i mjere borbe protiv faktora koji štetno djeluju na zdravlje šuma. Radi očuvanja šuma, kao jednog od najvažnijih prirodnih resursa u našoj zemlji, neophodno je utvrditi strategijske osnove u razvoju šumarstva, donijeti opći zakon o šumarstvu na nivou države, na osnovu kojeg će se uvažavati međunarodne odredbe o zaštiti šuma.
17.	Knežević Vladan	Održivo gospodarenje šumama sa aspekta prirodne i vještačke obnove na ŠPP "Romanijsko"	Faruk Mekić	2018	U radu je predstavljena analiza opšteg stanja šuma i šumskih zemljišta na Šumskoprivrednom području „Romanijsko“. ŠPP „Romanijsko“ obuhvata područje opština Sokolac i Istočni Stari Grad, kao i dijelove područja opština Istočno Novo Sarajevo i Han Pijesak. Šumama na području ŠPP „Romanijsko“ gospodari organizacioni dio Javnog preduzeća šumarstva „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, Šumsko Gazdinstvo „Romanija“ sa sjedištem u Sokocu i šumskom upravom u Istočnom Starom Gradu. U radu je izvršena analiza šumskoprivrednih osnova za ŠPP „Romanijsko“ za period 2003. do 2012. i 2015. do 2024. godine. Analizirana je površina šuma i šumskih zemljišta i drvna zapremina u tekućem uređajnom periodu, kao i promjena u površini šume i drvne zapremine u odnosu na podatke iz šumskoprivrednih osnova za prethodne uređajne periode. Takođe, analiziran je plan šumskouzgojnih radova iz važeće šumskoprivredne osnove kao i izvršenje plana šumskouzgojnih radova u prethodnim uređajnim periodima. Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta na području ŠPP „Romanijsko“ iznosi 44.189,85 ha. Najveću površinu zauzima šira kategorija šuma „Visoke šume sa prirodnom obnovom“ (65,53%), zatim „Izdanačke šume“ (14,61%), „Površine podesne za pošumljavanje i gazdovanje“ (11,66%), „Šumske kulture“ (4,89%). Najmanju površinu zauzima šira kategorija šuma „Površine nepodesne za pošumljavanje i gazdovanje“ (3,31%). Ukupna drvna zaliha za ŠPP „Romanijsko“ prema podacima premjera iz 2013. godine iznosi 13.502.295,00 m3, od čega 11.708.438,00 m3 četinaru (86,71%) i 1.793.857,00 m3 lišćara (13,29%). Planom šumskouzgojnih radova za period od 2015. godine do 2024. godine planirani su sljedeći šumskouzgojni radovi: pošumljavanje sadnjom sadnica, njega šumskih kultura, popunjavanje šumskih kultura, njega prirodnih sastojina, prirodno obnavljanje sastojina i njega prirodnog podmlatka. Planirano je da se šumskouzgojni radovi u uređajnom periodu izvrše na površini od 32.853,31 ha, odnosno 3.285,33 ha godišnje. Plan šumskouzgojnih radova u 2017. godini izvršen je sa 87,32%. Kada je u pitanju plan šumskouzgojnih radova za period od 2003. do 2012. godine u okviru proste reprodukcije šuma izvršen je sa 111,75%, dok je plan u okviru proširene reprodukcije šuma izvršen sa 82,37%. Na području ŠPP „Romanijsko“ izdvojena su tri sjemenska objekta, dva sjemenska objekta bijelog bora (<i>Pinus sylvestris</i> L.) i jedan sjemenski objekat jele (<i>Abies alba</i> Mill.). Broj

					zaposlenih radnika u ŠG „Romanija“ u 2015. godini u odnosu na 2003. godinu povećan je za 212 radnika i iznosi 327 radnika. Prema podacima premjera iz 2013. godine otvorenost šumskim kamionskim putevima iznosi 13,60 km/1000 ha.
18.	Lizdo Emir	Istraživanje provenijencija običnog bora (<i>Pinus sylvestris</i>) u pokusu Kupres	Dalibor Ballian	2017	U ovom radu analizirano je 15 evropskih provenijencija običnog bora u međunarodnom eksperimentu kod Kupresa. Eksperiment sa provenijencijama je osnovan tokom proljeća 2012. godine sa biljkama starosti dvije (2+0) godine. Ukupno je zasađeno 2700 sadnica običnog bora u eksperimentalnom dizajnu randomiziranog blok sistema, 15 provenijencija u pet ponavljanja (5 x 36 sadnica). Eksperiment čine provenijencije iz devet evropskih zemalja: Austrija, Bosna i Hercegovina, Ukrajina, Slovačka, Rumunija, Norveška, Njemačka, Poljska i Italija. Rezultati morfoloških i fizioloških istraživanja odnose se na razlike preživljavanja, visina, prečnika na vratu korijena i procjene genetske dobiti različitih provenijencija običnog bora. Svoju primjenu mogu imati u oplemenjivanju kao i u očuvanju genetičkog bogatstva običnog bora u Bosni Hercegovini.
19.	Ljevo Naida	Ekonomsko-finansijska analiza poslovanja preduzeća Šumarstvo "Prenj" D. D. Konjic	Sabina Delić	2017	U ovom radu izvršena je ekonomsko – finansijska analiza poslovanja preduzeća Šumarstva „Prenj“ d.d. Konjic, koje gospodari šumama na području opštine Konjic i to za period od 2012. – 2016. godine. Za ovaj vremenski period (svaka godina pojedinačno) analizirani su prihodi i rashodi, izračunati te tabelarno i grafički predstavljeni tradicionalni pokazatelji uspješnosti poslovanja preduzeća Šumarstva „Prenj“ d.d. Konjic. Na osnovu ovog istraživanja preduzeća šumarstva i analize poslovanja kroz prikaz različitih indikatora, dobivene su informacije o akumulativnoj i reproduktivnoj sposobnosti preduzeća. U radu je procijenjena efikasnost i efektivnost preduzeća u korištenju resursa, te njegova sposobnost da izmiruje kratkoročne i dugoročne obaveze na vrijeme kao i mogućnost povrata uloženog kapitala. Na kraju rada su predložene mjere koje bi mogle pomoći da se postojeće stanje u šumarstvu poboljša, odnosno unaprijedi.
20.	Memić Edvin	Hortikulturno uređenje parkovske površine između Gradačacke i ulice Ilije Engela u Sarajevu	Ćemal Višnjić	2018	Sarajevo obiluje mnogobrojnim zelenim površinama koje su izgubile svoju funkcionalnost kroz raličite aspekte. Zbog ogromne koncentracije stanovništva u ovom gradu, ove površine imaju veoma značajnu ulogu, zbog čega im je potrebna revitalizacija, kako bi se prostoru dale nove mogućnosti, u skladu sa potrebama lokalnog stanovništva. U ovom radu je izvršena analiza jedne takve površine, prikupljeni su podaci o biljnim i arhitektonskim elementima, i nakon sagledavanja rezultata predloženo je idejno rješenje, koje će poboljšati korištenje ove zelene površine, ali i povećati kvalitet života u ovom dijelu grada.
21.	Mešić Adnan	Dinamika rasta i razvoja stabala bijelog bora u njegovanoj i nenjegovanoj kulturi "Barice - Čavljak" u G. J. Vogošća Bulozu	Faruk Mekić	2017	U ovom radu je analizirana dinamika rasta i razvoja 37. godina starih stabala bijelog bora u kulturi "Barice-Čavljak" u G.J. Vogošća Bulozu. Izvršen je totalni premjer taksacionih elemenata na dvije eksperimentalne plohe čiji su podaci obrađivani. Također, izvršena je i dendrometrijska analiza (po Hoenadlu) za tri predstavnika na svakoj plohi na osnovu čega su dobijene vrijednosti prirasta u pojedinim periodima života stabala bijelog bora. Pored toga, navedeni su rezultati koji su dobiveni prilikom istraživanja u 2008. i 2012. godine na ovom lokalitetu. Na kraju, izvršena je analiza svih podataka koji su dobiveni.
22.	Mulić Mirnesa	Ukupni fenoli, antioksidativni potencijal i antimikrobna aktivnost metanolnih ekstrakata plodova <i>Symphoricarpos albus</i> (L.) S. F. Blake, <i>S. x chenaultii</i> Rehder i <i>S. orbiculatus</i> Moench	Fatima Pustahija	2018	U ovoj studiji korišteni su metanolni ekstrakti bobica tri svoje <i>Symphoricarpos</i> radi utvrđivanja njihove koncentracije ukupnih fenola te antioksidativne i antimikrobne aktivnosti. UV/VIS spektrofotometrijom je u metanolnim ekstraktima istraživanih biseraka određena koncentracija ukupnih fenola kao i antioksidativna aktivnost, na osnovu analize stepena inhibicije DPPH (2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl) radikala. Antibakterijski potencijal metanolnih ekstrakata ispitivan je prema gram pozitivnim (<i>Bacillus vulgatus</i> , <i>Enterococcus faecalis</i> i <i>Staphylococcus aureus</i>) i gram negativnim (<i>Pseudomonas aeruginosa</i> , <i>Salmonella abony</i> i <i>Escherichia coli</i>) bakterijama. Također, ispitivano je i antifungalno djelovanje ekstrakata na <i>Candida albicans</i> . U ovoj studiji su, prema našim saznanjima, po prvi put određene ukupne vrijednosti analiziranih fenolnih jedinjenja i antimikrobne aktivnosti za <i>S. x chenaultii</i> i <i>S. orbiculatus</i> te antioksidativna aktivnost za sve tri analizirane svojte. Na osnovu dobivenih rezultata se uočilo da su najveće srednje vrijednosti ukupnih fenola, flavonoida i flavanola imali metanolni ekstrakti bobica <i>S. orbiculatus</i> (3.525 mg GAE g-1 DW te 11.037 i 0.881 mg CE g-1 DW), dok su metanolni ekstrakti bobica <i>S. albus</i> imali najmanje srednje vrijednosti (1.430 mg GAE g-1 DW te 4.154 i 0.211 mg CE g-1 DW). Od svih analiziranih metanolnih ekstrakata najveću antioksidativnu aktivnost pokazao je ekstrakt <i>S. albus</i> (IC50 = 20.017 mg mL-1), dok je znatno slabiju antioksidativnu aktivnost pokazao ekstrakt <i>S. orbiculatus</i> (IC50 = 5.299 mg mL-1). Metanolni ekstrakti ispitivanih svojti <i>Symphoricarpos</i> pokazali su različite antibakterijske aktivnosti prema pet testiranih bakterijskih sojeva i nepostojanje antibakterijske aktivnosti prema <i>E. coli</i> i antifungalne aktivnosti prema <i>C. albicans</i> . Umjerena antibakterijska aktivnost metanolnog ekstrakta bobica <i>S. albus</i> zabilježena je prema pet testiranih bakterijskih sojeva, dok je ekstrakt <i>S. x chenaultii</i> pokazao nisku antibakterijsku aktivnost samo prema tri testirana soja bakterija (gram negativnoj <i>P. aeruginosa</i> i gram pozitivnim bakterijama <i>B. vulgatus</i> i <i>S. aureus</i>). Metanolni ekstrakt <i>S. orbiculatus</i> uopće nije pokazivao antimikrobnu aktivnost. Dobiveni rezultati su diskutovani i upoređivani sa dostupnom literaturom.

23.	Mustafica Nedim	Prostorna struktura sastojina bukve, jele i smrče u GJ "Ilgman"	Aida Ibrahimspahić	2017	U ovom radu su utvrđeni pokazatelji diverziteta vrsta drveća, načina raspodjele stabala u prostoru, prostorne izmiješanosti vrsta drveća i diverziteta dimenzija stabala u sastojinama bukve, jele i smrče u GJ „Ilgman“. Diverzitet vrsta drveća je kvantifikovan pomoću Shannon indeksa diverziteta, Simpson indeksa diverziteta, E (evenness) indeksa i E5 indeksa. Način horizontalne raspodjele je okarakterisan pomoću indeksa Clarka i Evansa i po postupku Kotara, a visinska struktura i diverzitet visina pomoću tzv. indeksa „profil vrsta“ (A) prema Pretzschu i indeksa B. U svrhu kvantitativnog opisa prostorne izmiješanosti vrsta korišten je indeks prostorne izmiješanosti (DM indeks) prema Gadowu. Ogladne plohe 73, 130 i 142 karakteriše veliki diverzitet vrsta drveća iako je prisutan manji broj vrsta drveća ali su ravnomjernije zastupljene. Ogladnu plohu 116 karakteriše niži nivo diverziteta gdje su neravnomjerno zastupljene četiri vrste drveća. Diverzitet vrsta drveća prema Simpsonovom indeksu (λ) je u skladu sa diverzitetom prema Shannon indeksu. Na osnovu utvrđenih veličina indeksa E, konstatovano je da je zastupljenost vrsta ravnomjernija na oglednim plohama 142, 130 i 73, manje ravnomjerna na oglednoj plohi 116. Prema veličinama indeksa „profil vrsta“ (A) i indeksa prema Kotaru (B ili B*) ogledne plohe 73 i 142 karakterišu se ravnomjernom vertikalnom raspodjelom vrsta drveća, a 116 i 130 neravnomjernom raspodjelom vrsta drveća. Vrste drveća se prema utvrđenim veličinama DM indeksa mijesaju najmanje na oglednoj plohi 116, dok je veći nivo izmiješanosti vrsta utvrđen za plohu 73. Za plohe 130 i 142 veličina indeksa DM ukazuje na stabilno miješanje vrsta drveća. Veličine indeksa prosječnog diferenciranja prečnika oglednih ploha su približne, variraju u intervalu od 0,31 do 0,44. Prema ovim veličinama prečnici nekog slučajno odabranog stabla i stabla iz najbližeg okruženja u takvom su odnosu da manji prečnik iznosi oko 60 – 70% većeg prečnika. Najmanje prosječno dimenziono diferenciranje, na osnovu indeksa \bar{d} , utvrđeno je za oglednu plohu 116, a najveće za plohu 130. Prema veličinama indeksa dominantnosti (U) referentna stabla jele su dimenziono relativno dominantnija u odnosu na referentna stabla ostalih vrsta drveća na oglednim plohama 73 i 116, dok su referentna stabla bukve su dominantnija na oglednim plohama 130 i 142.
24.	Opardija Selmir	Značaj gospodarenja šumama u svjetlu potrajnosti prinosa i prihoda	Faruk Mekić	2018	U radu „Značaj gospodarenja šumama u svjetlu potrajnosti prinosa i prihoda“ prikazano je sve ukupno stanje šume, planovi gospodarenja šumama, ekonomsko - finansijska analiza te analiza rezultata ostvarenih prema prethodnoj i važećoj šumsko gospodarskoj osnovi za šumsko gospodarsko područje „Gornje - Vrbasko“. Na osnovu svih podataka koji su analizirani i upoređivani može se dati zadovoljavajuća ocjena o gospodarenju šumama za ŠGP "Gornje - Vrbasko". Od metoda istraživanja primjenjivane su metode analize i sinteze.
25.	Selman Adis	Starost stabala bukve, jele i smrče u raznodobnim šumskim sastojinama	Aida Ibrahimspahić	2017	U ovom radu je istraživana varijabilnost starosti debelih stabala ($d_{1,3} \approx 50$ cm) bukve, jele i smrče raznodobnih šumskih sastojina bukve, jele i smrče u kojim se primjenjuje preborni način gazdovanja, te razlike u pogledu starosti stabala između vrsta drveća i sastojina različitih stanišnih i sastojinskih uslova. Za ovo istraživanje su prikupljeni podaci na četiri stalne ogledne plohe u šumama bukve, jele i smrče u GJ "Ilgman", ŠGP "Ilgmansko". Iz stabala koja su pri zadnjem promjeru na oglednim plohama pripadala debljinskim klasama 47,5 i 52,5 cm uzeta po dva uzorka (izvrtci) visini od 1,3 m, koliko je to bilo moguće do centra stabla, i na osnovu broja godova utvrđena starost rasteća. Prema statističkim pokazateljima centralne tendencije i varijabilnosti, koji su utvrđeni za vrste drveća u okviru oglednih ploha, starost rasteća posmatranih stabala za pojedine vrste drveća i različite uslove staništa i sastojine varira u užem ili širem intervalu. U prosjeku su najstarija stabla jele i sa najvećim varijabilitetom starosti, zatim stabla bukve čija je starost najmanje varijabilna, dok su najmlađa stabla smrče sa srednjim nivoom varijabilnosti. Za sve posmatrane vrste drveća utvrđena je manja prosječna starost rasteća za ogledne plohe niže nadmorske visine i južne ekspozicije. Nakon statističkih testiranja razlika u pogledu starosti stabala između vrsta drveća i sastojina različitih uslova staništa i sastojine zaključeno je da između vrsta drveća i sastojina različitih stanišnih i sastojinskih uslova postoje značajne razlike koje su obrazložene uticajem karakteristika vrsta drveća, uslova staništa i strukture sastojina.
26.	Silajdzija Amina	Kategorizacija šuma prema stepenu ugroženosti od šumskih požara na području Šumarije Novi Travnik	Osman Mujezinović	2017	Šumski požari nanose ogromne štete šumskim ekosistemima. Zbog toga je izuzetno važno izvršiti pravilnu procjenu i kategorizaciju šuma prema stepenu ugroženosti od požara kako bi racionalno i pravovremeno mogli poduzeti sve preventivne i represivne aktivnosti u borbi protiv požara. Na osnovu definisane metodike o procjeni ugroženosti šuma od požara koja je sadržana u Pravilniku o sadržaju planova o zaštiti šuma od šumskih požara izvršena je kategorizacija šuma prema stepenu ugroženosti od požara za ŠPP "Lašvansko". U navedenom pravilniku definirano je bodovanje slijedećih faktora: 1. vegetacija (zastupljenost vrsta drveća), 2. antropogeni faktor (rizik od čovjeka), 3. klimat, 4. stanište (matični supstrat i tip zemljišta), 5. orografija i 6. šumski red (higijena šume).

					<p>Utjecaj svih navedenih faktora prema broju bodova razvrstava površine šuma i šumskih zemljišta u 4 stepena ugroženosti:</p> <p>I. stepen – vrlo velika ugroženost, II. stepen – velika ugroženost, III. stepen – srednja (umjerena) ugroženost i IV. stepen – mala ugroženost.</p> <p>Na osnovu izvršene kategorizacije šuma prema stepenu ugroženosti šuma od šumskih požara je utvrđeno da su šume na području šumarije Novi Travnik kategorisane u dvije kategorije, a to su: šume male ugroženosti i šume srednje – umjerene ugroženosti, dok se dvije druge kategorije, tj. šume velike ugroženosti i šume vrlo velike ugroženosti, ne nalaze se na području šumarije Novi Travnik. Od ukupne površine šuma i šumskih zemljišta u ŠPP "Lašvansko" 27,3% pripada kategoriji ugroženosti III (umjerena ugroženost) dok 72,7% pripada kategoriji ugroženosti IV (mala ugroženost).</p>
27.	Šiljak Sedina	Štetni agensi jele na području Šumarije Travnik	Osman Mujezinović	2018	<p>U radu su predstavljena istraživanja o štetnim agensima na području Šumarije Travnik. Istraživanjem su obuhvaćene tri gospodarske jedinice: „Goleš-Radalje“, „Gornji –Ugar“ i „Jasenica-Bila“ na ŠGP. „Lašvansko“. U odabranim šumskim odjeljenjima su postavljene ogledne plohe oblika pravougaonika, površine 0,5 ha. Unutar ogledne plohe evidentirani su sljedeći parametri: prisustvo insekata, prisustvo bijele imele, prisustvo raka, prisustvo gljiva, izvala, prelom, promjena boje biljnih organa i prisustvo mehaničkih oštećenja debela i /ili krošnje. Obavljenim pregledom stabala na oglednim ploham evidentirano je ukupno 372 zaražena stabala jele. Nakon provedenog terenskog prikupljanja podataka, i analize i obrade prikupljenih podataka konsataoavano je sljedeće: Prisustvo insekata je registrovano na 32,79% stabala, prisustvo imele na 1,34% staba, prisustvo raka na 7,59% stabala, prisustvo gljiva na 6,45% stabala, prisustvo izvala na 3,49% stabala, prisustvo preloma na 11,29%, prisustvo promjene boje biljnih orgna na 15,86% i prisustvo mehaničkih oštećenje debela i/ili krošnje na 21,77% stabala od ukupnog broj pregledanih stabala. U ukupnom broju stabala sa registrovanim mehaničkim oštećenjem debela i/ili krošnje u najvećem procentu participiraju stabla sa mehaničkim oštećenjem debela. Gljive iz grupe „patogeni grana, debela i korjena“ su registrovani na 2,41%, gljive iz grupe „patogeni iglica“ sa 1,61% i „parazitske cvjetnice“ sa 1,34% od ukupnog broja pregledanih stabala. Insekti iz grupe „štetnici kambijalnog tkiva i drveta su registrovani na 24,34%, insekti iz grupe „štetnici iglica, pupova i maldih izbojaka“ su registrovani na 8,45% od ukupnog broja pregledanih stabala. Obavljenim pregledom šumskih odjeljenja utvrđeno je prisustvo sljedećih gljiva: <i>Melampsorella caryophyllacearum</i> (DC) J. Schröt., <i>Armillaria</i> spp. (Fr.) Staude., <i>Cytosora pinastri</i> Fries., <i>Calyptospora goeppertiana</i> Kühn. i <i>Fomitopsis pinicola</i> (Fr.) Karst. Obavljenim pregledom šumskih odjeljenja utvrđeno je prisustvo sljedećih insekata: <i>Mindarus abietinus</i> Koch. (<i>Aphididae</i>), <i>Pityokteines curvidens</i> Germ., <i>Pityokteines spinidens</i> Reitt. i <i>Cryphalus piceae</i> Rtz.</p>
28.	Tambur Dario	Idejno rješenje zelenih površina Sarajevske škole za nauku i tehnologiju	Jasna Avdić	2017	<p>Lijepo uređene zelene površine prate osnivanje obrazovnih institucija od najstarijih poznatih škola, pa sve do danas. Usluge koje pružaju ove površine su od višestrukog značaja za obrazovne institucije, studente i zaposlenike samih institucija. Lijepo uređene zelene površine jačaju ugled institucije i obogaćuju studentski život. Prije izgradnje samih površina potrebno je izvršiti detaljnu analizu trenutne situacije, klimatskih uslova, položaja i terena. Također, potrebno je ispitati stavove budućih korisnika zelenih površina, kako bi one zadovoljile upotpunosti njihove potrebe. Nakon detaljne analize pristupa se projektovanju idejnog rješenja, koje rezultira vizuelnim prikazom budućeg izgleda zelenih površina, u obliku tlocrta i vizualizacija.</p>